

Statistik om sjukdomar behandlade i slutenvård 2020

Av de 1 366 000 inskrivningar som gjordes i den slutna vården år 2020 orsakades majoriteten av sjukdom, 994 000. Det vanligaste sjukdomskapitlet bland män var hjärt- och kärlsjukdomar. För kvinnor var det vanligast med hjärt- och kärlsjukdomar och symtomdiagnoser. Jämfört med 2019 minskade det totala antalet patienter med 6 procent.

Vad är slutenvård?

Med slutenvård avses hälso- och sjukvård när den ges till en patient vars tillstånd kräver resurser som inte kan tillgodoses inom öppen vård eller hemsjukvård. Detta innebär att patienten skrivs in på sjukhus och att en vårdplats ställs till patients förfogande. Detta kallas för ett vårdtillfälle i slutenvård. I denna statistik räknas de vårdtillfällen som avslutats under året och där patienten skrivits ut.

Sjukdomsdiagnoser och symtomdiagnoser

Som huvuddiagnos anges det tillstånd som var anledning till vårdtillfället. De diagnoser som patienter slutenvårdats för kan grovt delas in i tre grupper: *sjukdomar* (kapitel 1–14 samt 16–18 i ICD-10-SE), *skador och förgiftningar* (kapitel 19 i ICD-10-SE) och *graviditet och förlossningar* (kapitel 15 i ICD-10-SE). Denna statistik behandlar bara vårdtillfällen som ingår i gruppen *sjukdomar*. För vissa patienter i denna grupp går det inte att ställa en sjukdomsdiagnos. Patientens tillstånd har då istället beskrivits med en symtomdiagnos (kapitel 18). I den nuvarande versionen av ICD10-SE återfinns koderna för **covid-19** inom kapitel 22 (*Koder för särskilda ändamål*). Detta kapitel ingår inte bland de kapitel som kategoriseras som *sjukdomar* i detta faktablad.

Liknande diagnosmönster mellan könen

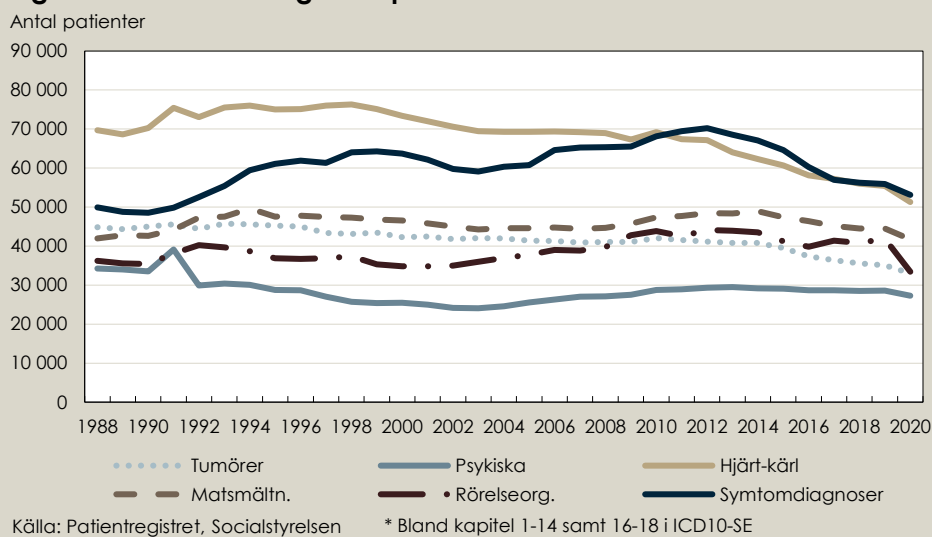
År 2020 gjordes 1 366 000 inskrivningar i den slutna vården. Majoriteten av dessa, 994 000, orsakades av sjukdom. Skada eller förgiftning och graviditet eller förlossning utgjorde ett lägre antal, 139 000 respektive 130 000 vårdtillfällen. Män utgjorde 52 procent av sjukdomsvårdtillfällena och kvinnor 48 procent. Då vissa patienter vårdades fler än en gång under året var det totala antalet patienter 819 000. Av dessa hade 596 000 en huvuddiagnos inom gruppen sjukdomar.

Symtomdiagnoser och hjärt- och kärlsjukdomar vanligaste orsakerna till slutenvård bland kvinnor

Symtomdiagnoser (exempelvis bröst- och buksmärtor) och hjärt- och kärlsjukdomar är fortsatt de två vanligaste orsakerna till slutenvård bland kvinnor. För symtomdiagnoser vårdades 53 000 patienter och för hjärt- och kärlsjukdomar

51 000. Andra vanligt förekommande sjukdomskapitel bland kvinnor var matsmältningsorganens sjukdomar, rörelseorganens sjukdomar, tumörer och psykiska sjukdomar. I dessa diagnoskapitel varierade antalet patienter mellan 27 000 och 42 000.

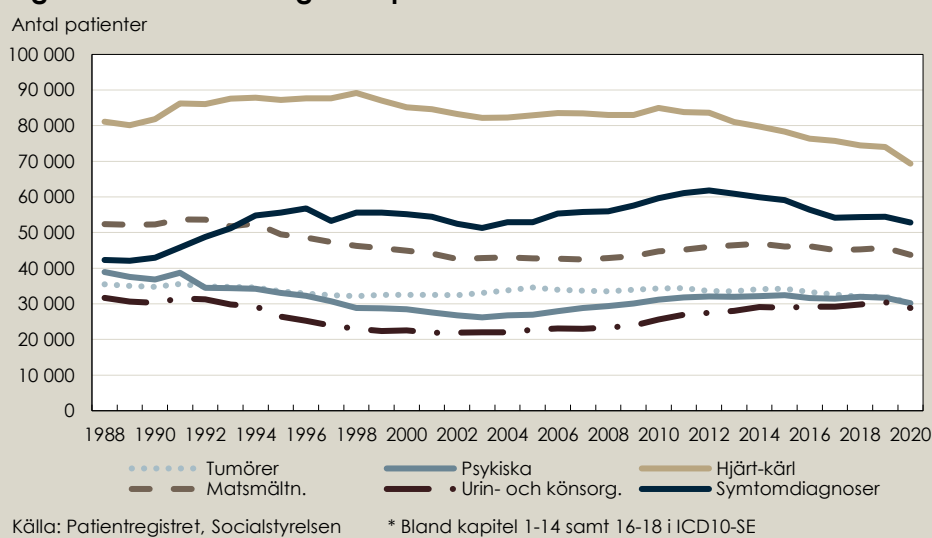
Figur 1. Sex största diagnoskapitlen* för kvinnor 1988–2020

Hjärt- och kärlsjukdomar vanligast bland männen

För män var, likt tidigare år, det största sjukdomskapet hjärt- och kärlsjukdomar med 69 000 patienter. Därefter var symtomdiagnoser och matsmältningsorganens sjukdomar de vanligast förekommande sjukdomskapitlen med 53 000 respektive 44 000 patienter. Tumörer, psykiska sjukdomar och urin- och könsorganens sjukdomar var också stora grupper med omkring 30 000 patienter i varje grupp.

Figur 2. Sex största diagnoskapitlen* för män 1988–2020

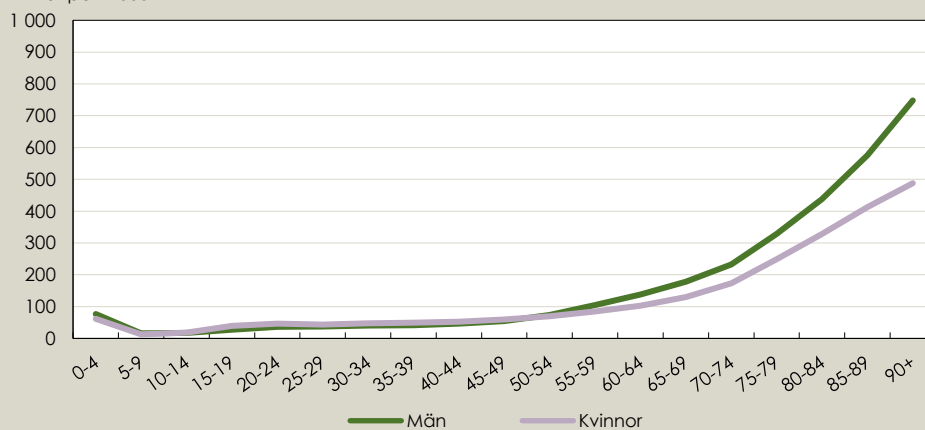

Äldre vårdas oftast

Sluten vård för sjukdomar förekommer i olika utsträckning beroende på ålder. Med undantag för den allra yngsta åldersgruppen 0–4 år är det barn (5–14 år) som har lägst antal sjukdomsvårdtillfällen per 1 000 invånare. Därefter ökar andelen slutenvårdade med ökad ålder, vilket betyder att den äldsta åldersgruppen, de som är 90 år och äldre, har högst andel slutenvårdade i befolkningen. Mellan åldrarna 15 och 49 är det kvinnor som har högst andel sjukdomsvårdtillfällen. För de som är 50 år och äldre är det istället män som har en högre andel sjukdomsvårdtillfällen.

Figur 3. Åldersfördelning antal sjukdomsvårdtillfällen* per 1 000 invånare i befolkningen 2020

Antal per 1 000 inv

Källa: Patientregistret, Socialstyrelsen

*Kapitel 1-14 samt 16-18 i ICD10-SE.

Skillnader i diagnosmönster mellan olika åldersgrupper

Förutom åldersskillnader i antal sjukdomsvårdtillfällen per 1 000 invånare finns även åldersspecifika variationer gällande vilka sjukdomskapitel som är vanligast förekommande.

När vissa perinatale tillstånd (exempelvis sjukdomar som har samband med graviditetslängd och fostertillväxt) exkluderats för den yngsta åldersgruppen, 0–4 år, var sjukdomar i andningsorganen den vanligaste anledningen till sluten vård. Akuta infektioner i nedre och övre luftvägarna är särskilt vanligt förekommande. I åldersgrupperna 5–9 och 10–14 år var symtomdiagnoser respektive matsmältningsorganens sjukdomar de vanligaste diagnosgrupperna. Psykisk sjukdom och beteendestörning var den vanligaste anledningen till inskrivning i sluten vård i åldersspannet 15–44 år.

Mellan 44–49 och 50–54 år var symtomdiagnoser respektive matsmältningsorganens sjukdomar vanligast. För patienter äldre än 55 var hjärt- och kärlsjukdomar den vanligaste anledningen till sluten vård. Antalet patienter inom detta sjukdomskapitel har dock minskat stadigt sedan 2012.

Minskat antal patienter jämfört med 2019

Jämfört med 2019 minskade antalet patienter som slutenvårdats med 6 procent. Detta motsvarar knappt 49 000 patienter. Minskningen gällde för samtliga sjukdomskapitel men i varierande omfattning. När det kommer till huvuddiagnoser var andningsorganens sjukdomar det sjukdomskapitel där antal patienter minskade i högst utsträckning jämfört med 2019, 31 procent. ICD10-SE-koderna för covid-19, U07.1 och U07.2 återfinns dock inte i detta kapitel. Även för rörelseorganens sjukdomar var minskningen stor, 19 procent. Bortsett från kapitlen gällande graviditet och förlossning och vissa perinatale tillstånd var det symptomdiagnoser som minskade i lägst utsträckning, 4 procent. Även psykiska sjukdomar och matsmältningsorganens sjukdomar tillhörde de sjukdomskapitel som minskade i låg utsträckning, 5 procent vardera.

Patienter som slutenvårdats för covid-19 förekommer inte i något av de diagnoskapitel som, i detta faktablad, kategoriseras som sjukdomar. År 2020 slutenvårdades 30 500 patienter med covid-19 som huvuddiagnos, drygt 17 500 var män och knappt 13 000 var kvinnor.

Mer information

Du hittar fler tabeller, diagram och annan information i Excel-filen på:
www.socialstyrelsen.se/statistik-och-data/statistik/statistikammen/sjukdomar-och-symptom/

För dig som vill göra egna sökningar i statistikdatabasen:
https://sdb.socialstyrelsen.se/if_par/val.aspx

Kontakt

Jonathan Lindström (statistikfrågor)

Telefon: 075-247 30 00

E-post: patientregistret@socialstyrelsen.se

Christian Francke (sakkunnig)

Telefon: 075-247 30 00

christian.francke@socialstyrelsen.se